

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Шувар Наталія, Закалик Галина	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ УВАГИ РЕАБІЛІТОЛОГІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	423
Янківська Анастасія	ІСТОРИЧНА КОНЦЕПЦІЯ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО ЯК ІДЕОЛОГІЧНИЙ ФУНДАМЕНТ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ	427
Chaban Nelya	BIOECONOMY AND BIOTECHNOLOGICAL ENTREPRENEURSHIP: THEORETICAL APPROACHES AND CONTEMPORARY INTERPRETATIONS	429
Krokhmal Oleksandr	UKRAINIAN MENTALITY BETWEEN TRADITION AND MODERNIZATION: A PHILOSOPHICAL ANALYSIS	434
Severynchuk Oleksii	EVERYDAY LIFE PRACTICES OF UKRAINIAN MIGRANTS ABROAD AS A FOCUS OF SOCIOLOGICAL RESEARCH: ADAPTATION, INTEGRATION AND CONFLICTS	436

СЕКЦІЯ 5. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ТА МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ

Андрусик Владислав	СТРАТЕГІЯ WINWIN ЯК ІНСТИТУЦІЙНА ОСНОВА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ВЕКТОРУ ВІДБУДОВИ НАПІВПРОВІДНИКОВОЇ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ	442
Бабіна Валентина	РЕГІОНАЛЬНІ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ЯК СЕРЕДОВИЩЕ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДИПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	446
Беньковський Сергій	ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ РЕФОРМИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО УКРАЇНИ	449
Галіцян Ольга	ПРОГРОМАДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ВИМІРАХ ІННОВАТИЗАЦІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЕДУКАЦІЙНОГО СТРАТЕГУВАННЯ	452
Гедікова Наталя	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДИПЛОМАТІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДИНАМІЧНИХ ЗМІН МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН	455
Громико Олександра	ВПЛИВ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ НА АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО УКРАЇНИ	458
Даник Вадим	ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З НАВІГАЦІЙНОЇ ВАХТИ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	461
Дерев'янку Ігор	ІНСТИТУЦІЙНА ТА БЕЗПЕКОВА АСИМЕТРІЯ У ВІДНОСИНАХ УКРАЇНИ З НАТО	463
Дидик Олександр	АНТИКОРУПЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: МІЖ ЗОВНІШНЬОЮ ОБУМОВЛЕНІСТЮ ЄС ТА ВНУТРІШНІМИ БЕЗПЕКОВИМИ ІМПЕРАТИВАМИ	466
Іванова Наталія Федосова Олександра	УКРАЇНА В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ПАРТНЕРСТВ У ФРАНКОМОВНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ (ANNUAIRE FRANÇAIS DE RELATIONS INTERNATIONALES)	470
Іванова Наталія Василега Софія	ТРАНСФОРМАЦІЯ ЧЕСЬКОЇ МОДЕЛІ ПІДТРИМКИ УКРАЇНИ В ДЗЕРКАЛІ ФРАНКОМОВНОЇ АНАЛІТИКИ (СІЧЕНЬ 2026 РОКУ)	474

Янківська А. А.,
здобувач вищої освіти, 1 курсу, ЮЛ-101
Київський національний економічний
Університет імені Вадима Гетьмана
Науковий керівник: **Мордзинська Н. А.,**
кандидат політичних наук
доцент кафедри політичних технологій
Київського національного економічного
Університету імені Вадима Гетьмана,
м. Київ, Україна

ІСТОРИЧНА КОНЦЕПЦІЯ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО ЯК ІДЕОЛОГІЧНИЙ ФУНДАМЕНТ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

У контексті концепції державотворення Михайло Грушевський наголошував на нерозривному зв'язку між історичною тяглістю та сучасною інституційною легітимністю. Він розглядав майбутню українську державу не як штучне утворення, а як логічне відновлення демократичних традицій вічного права та козацької республіки. Для вченого процес державотворення мав глибоко соціальний характер: державні інститути вважалися легітимними лише тоді, коли вони виростили з потреб самого народу («народна держава»), а не нав'язувалися ззовні. Цей підхід дозволив Грушевському обґрунтувати право українців на власну державну модель, яка базувалася на засадах демократичного федералізму та широкого самоврядування, що стало ідейним стрижнем діяльності Української Центральної Ради.

У передмові до першого тому «Історії України-Руси» (1898) Михайло Грушевський пояснює, чому українське минуле має бути предметом окремого наукового дослідження [2, с. 5]. Автор окреслює свою працю як спробу створити цілісну історію українського народу, а не як додаток до чужих державних наративів. Таким чином, ця передмова має програмний характер: у ній сформульовано засади модерної української історіографії й обґрунтовано, що українці мають право на власну історію.

Джерело було створене у Львові, який наприкінці ХІХ ст., багато в чому завдяки діяльності Наукового товариства імені Шевченка, став одним із головних центрів українського культурного й наукового життя. В умовах, коли в Російській імперії українську окремішність заперечували, а історію Русі трактували як частину «загальноросійського» минулого, М. Грушевський зміг

сформулювати власну концепцію історії як доказ історичної суб'єктності українців.

Найважливішою політичною ідеєю мислителя є теза про український народ як окрему історичну спільноту. Грушевський свідомо відкидає схему «общерусской» історії, оскільки вона розчиняє український досвід у чужій державній традиції. Він доводить безперервність української лінії історичного розвитку — від Русі через наступні етапи державного й суспільного життя до новітнього національного руху. У центрі його підходу стоїть ідея «народоправства»: історію творять не лише князі, царі чи еліти, а передусім народ як жива спільнота, що є головним носієм історичної пам'яті.

З цієї історичної концепції органічно випливає політичний висновок: історична окремішність народу є моральною та політичною підставою для його права на самовизначення. Хоча наприкінці XIX століття вчений не формулював прямого заклик до державної незалежності в її сучасному розумінні, він створив потужний інтелектуальний фундамент для майбутньої державницької програми. Логіка Грушевського була беззаперечною: якщо народ має власну мову, культуру, пам'ять і безперервний історичний шлях, то він має і природне право на політичне життя у тій формі, яку сам обере.

Таким чином, передмова до фундаментальної праці М. Грушевського набула статусу документа, значення якого вийшло далеко за межі історіографії. Вона утвердила погляд на українців як на окрему націю з власною історичною тяглістю. У добу революційних подій 1917–1921 років ці ідеї про історичне право народу на власний шлях і пріоритет народної волі стали визначальним аргументом на користь розбудови української державності. Без усвідомлення історичної окремішності, обґрунтованої М. Грушевським та його школою [4, р. 240], було б неможливо сформулювати повноцінну національну політичну програму. Його спадщина залишається надзвичайно актуальною і в контексті сучасних викликів, доводячи, що право на власну історію є невід'ємною складовою права на державність.

Література:

1. Гирич І. Б. Михайло Грушевський: конструктор української модерної нації. Київ : Смолоскип, 2016. 712 с.
2. Грушевський М. С. На порозі Нової України: гадки і мрії. Київ : Друкарня Української Центральної Ради, 1918. 120 с.
3. Грушевський М. С. Історія України-Руси. Т. 1 : До початку XI віку. Львів, 1898. URL: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/3799/file.pdf> (дата звернення: 17.04.2026).

4. Telvak V., Pedych V., Telvak V. Historical school of Mykhailo Hrushevsky in Lviv: formation, structure, personal contribution. *Studia Historiae Scientiarum*. 2021. Vol. 20. P. 239–261. DOI: 10.4467/2543702XSHS.21.009.14040.

Chaban N. A.,
Ph.D. candidate (educational and scientific level)
in the field of «Philosophy»,
Educational and Scientific Institute of Musical and
Performing Arts and Socio-Cultural Practices,
Ushynsky University,
Odesa, Ukraine

BIOECONOMY AND BIOTECHNOLOGICAL ENTREPRENEURSHIP: THEORETICAL APPROACHES AND CONTEMPORARY INTERPRETATIONS

In contemporary Ukrainian academic literature, the bioeconomy is viewed as an integrative, interdisciplinary field that combines economic, technological, and environmental approaches to the use of biological resources and the development of sustainable development models. In this context, researchers emphasize its role as a system focused on the effective integration of biomass, industrial waste, and biotechnologies into various sectors of the economy (I. Dulcka [2], O. Makarchuk [4], O. Litvak [3]). Within the study of the interconnection between the bioeconomy and biotechnological entrepreneurship, the work by V. Bugaychuk and I. Grabchuk holds a significant place, in which the bioeconomy is viewed as a qualitatively new stage in the development of the economic system, shaped by global challenges and scientific and technological progress. The authors argue that its emergence is a natural response to the intensification of resource, environmental, and socio-economic problems, and its essence lies in the transition from a linear economic model to a circular one, based on the rational use of bioresources, recycling, and waste minimization. In this context, the bioeconomy emerges as a comprehensive system that integrates economic, environmental, and biotechnological components, where biomass serves as the basic resource and biotechnology as the tool for its transformation into high-value-added products. This interaction lays the groundwork for the development of biotechnology entrepreneurship as a practical mechanism for implementing the bioeconomic model,

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції